

УДК 329.93.

DOI: 10.35340/2308-104X.2020.87-2-11

**УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-
ІННОВАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ В СИСТЕМІ
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

**MANAGEMENT OF
INVESTMENT AND
INNOVATION ACTIVITIES IN
THE BUSINESS PLANNING
SYSTEM OF UKRAINIAN
ENTERPRISES**

СОЛОХА Д. В.,
доктор економічних наук,
професор,
Донецький державний
університет управління,
САПЕЛЬНИКОВА Н. Л.,
кандидат економічних наук,
професор,
Київський національний
університет культури і мистецтв,
БЄЛЯКОВА О. В.,
кандидат економічних наук,
доцент,
Азовський морський інститут
Національного університету
«Одеська морська академія»

SOLOKHA D.,
Doctor of Science in Economics,
Professor,
Donetsk State University of
Management,
SAPELNIKOVA N.,
PhD in Economics, Professor,
Kyiv National University of Culture
and Arts,
BIELIAKOVA O.,
PhD in Economics, Associate
Professor,
Azov Maritime Institute. National
University «Odesa Maritime
Academy»

Наукове дослідження, основні матеріали якого наведені в даній статті, присвячене визначенню пріоритетів підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування вітчизняних підприємств. В роботі досліджено процес управління інвестиційно-інноваційними процесами у загальному менеджменті соціально-економічних систем мікрорівня, який є складним й досить неоднозначним процесом, що безпосередньо впливає на ефективність економіко-господарської діяльності суб'єктів господарювання в довгостроковій пролонгованій перспективі.

Визначено, що на сьогодні важливою задачею управління процесом формування інвестиційно-інноваційного потенціалу економічних суб'єктів залишається розробка і подальше удосконалення механізму взаємодії підприємств, інноваційної інфраструктури і регіональних органів управління в сфері інвестування інноваційних проектів, що набуває нового значення в умовах децентралізації механізмів державного управління з докорінним перерозподілом руху фінансово-грошових потоків. Умови для залучення інвестицій, що створені в Україні, не забезпечують їхнього масового надходження. Подальший економічний розвиток промислових підприємств вимагає пошуку новітніх підходів,

нетрадиційних рішень, максимальної мобілізації ресурсів для ефективного забезпечення основних економічних і соціальних задач виробництва.

Доведено, що ефективне функціонування підприємств забезпечується насамперед ефективним використанням інвестиційно-інноваційного потенціалу, без чого є неможливим і процес бізнес-планування. Бізнес-планування можна розглядати як ефективний, базовий важель забезпечення функціонування підприємств в довгостроковій пролонгованій перспективі.

Ключові слова: розвиток; підприємство; управління; система; бізнес-планування; інвестиції; інновації.

Научное исследование, основные материалы которого приведены в данной статье, посвящено определению приоритетов повышения эффективности управления инвестиционно-инновационной деятельностью в системе бизнес-планирования отечественных предприятий. В работе исследован процесс управления инвестиционно-инновационными процессами в общем менеджменте социально-экономических систем микроуровня, который является сложным и весьма неоднозначным процессом, непосредственно влияет на эффективность экономико-хозяйственной деятельности субъектов хозяйствования в долгосрочной пролонгированной перспективе.

Определено, что на сегодня важной задачей управления процессом формирования инвестиционно-инновационного потенциала экономических субъектов остается разработка и дальнейшее совершенствование механизма взаимодействия предприятий, инновационной инфраструктуры и региональных органов управления в сфере инвестирования инновационных проектов, приобретает новое значение в условиях децентрализации механизмов государственного управления по коренным перераспределением движения финансово-денежных потоков. Условия для привлечения инвестиций, созданные в Украине, не обеспечивают их массового поступления. Дальнейшее экономическое развитие промышленных предприятий требует поиска новых подходов, нетрадиционных решений, максимальной мобилизации ресурсов для эффективного обеспечения основных экономических и социальных задач производства.

Доказано, что эффективное функционирование предприятий обеспечивается прежде всего эффективным использованием инвестиционно-инновационного потенциала, без чего невозможно и собственно процесс бизнес-планирования. Бизнес-планирование можно рассматривать как эффективный, базовый рычаг обеспечения функционирования предприятий в долгосрочной пролонгированной перспективе.

Ключевые слова: развитие; предприятие; управления; система; бизнес-планирование; инвестиции; инновации.

Scientific research, the main materials of which are presented in this article, is devoted to determining the priorities of improving the management of investment and innovation activities in the system of business planning of domestic enterprises. The paper examines the process of investment and innovation management in the general management of socio-economic systems of the micro level, which is a complex and ambiguous process that directly affects the efficiency of economic activity of economic entities in the long run.

It is determined that today an important task of managing the process of formation of investment and innovation potential of economic entities is the development and further improvement of the mechanism of interaction of enterprises, innovation infrastructure and regional authorities in the field of investment of innovative projects. radical redistribution of financial and cash flows. The conditions for attracting investments created in Ukraine do not ensure their massive inflow. Further economic development of industrial enterprises requires the search for new approaches, non-traditional solutions, maximum resource mobilization to effectively ensure the basic economic and social objectives of production.

It is proved that the effective functioning of enterprises is ensured primarily by the effective use of investment and innovation potential, without which the actual business planning process is impossible. Business planning can be seen as an effective, basic lever to ensure the functioning of enterprises in the long run.

Keywords: *development; enterprise; management; system; business planning; investments; innovation.*

Постановка проблеми. Інтенсивний розвиток світогосподарських процесів, притаманний початку ХХІ століття, спонукав більшу кількість вітчизняних підприємств, стратегією яких визначено ефективний довгостроковий сталий розвиток, з одного боку перейти до більш ефективної системи бізнес-планування економіко-господарської діяльності, з іншого – активізувати її, знов-таки, підвишити ефективність управління інвестиційно-інноваційними процесами підприємств, всіх без виключення рівнів дослідження економічних систем (мікро-, мезо-, макро-рівнів).

Повільне ставлення до бізнес-планування, застосування в економіко-господарчій діяльності елементів радянської системи планування все ще стримують як розвиток підприємств в цілому, так й процеси управління інвестиційно-інноваційною діяльністю, зокрема, що, безумовно, не припустимо в рамках функціонування ринкового механізму господарювання з притаманними йому ризиками та невизначеністю.

Отже, формування вдалої системи бізнес-планування на вітчизняних підприємствах з активною інвестиційно-інноваційною діяльністю, забезпечення ефективного управління цими процесами в довгостроковій пролонгованій перспективі є задачею своєчасною й вельми актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічну базу наукового дослідження, основні результати якого висвітлені в даній статті, склали концептуальні дослідження провідних вчених сучасності, зокрема [3, 6, 7, 9, 11, 12, 13] та інших.

Однак, неприходяща значущість проблематики, що розглядається, ставить нові запитання, які потребують вирішення відповідно до мінливих вимог часу.

Дане дослідження, проведене авторами, представниками декількох вітчизняних наукових шкіл, є комплексним і являє собою складові частини науково-дослідних робіт провідних ЗВО України, а саме: Донецького державного університету управління за темою «Удосконалення механізмів управління формуванням та впровадженням екологічної політики в сучасних умовах» (номер держреєстрації 0118U003105), Київського національного університету культури і мистецтв – «Формування теоретико-методологічних засад забезпечення економічного розвитку регіону та його оцінка в стратегічній перспективі» (номер держреєстрації 0110U006871), «Обґрунтування імперативів інноваційного провайдингу регіону» (номер держреєстрації 0115U000561), Азовського морського інституту Національного університету «Одеська морська академія» – «Формування системи соціокультурного забезпечення круїзних лайнерів» (номер держреєстрації 0118U006299).

Мета статті. Визначення пріоритетів підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування вітчизняних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Позитивний досвід досить тривалого функціонування на світовому ринку товарів послуг провідних компаній світу свідчить про потребу розробки зважених, адекватних вимогам часу й стратегічним перспективам розвитку бізнес-планів, про що йдеться у науковій літературі [2, 6, 13].

Будь-який процес формування бізнес-планів у своєму підґрунті повинен містити обґрунтовану стратегію інвестиційно-інноваційної діяльності, мати чіткий план її реалізації з закріпленням чітких часових орієнтирів й обсягів фінансових надходжень [11].

Безумовною вимогою до ефективної реалізації стратегії інвестиційно-інноваційної діяльності в системі бізнес-планування є визначення повноважень і встановлення відповідальності, тобто реалізації основних функцій менеджменту – забезпечення керованості (управління) зазначеними процесами.

Як відзначають автори [13], управління інвестиційно-інноваційними процесами у загальному менеджменті соціально-економічних систем мікрорівня є складним й досить неоднозначним процесом, що безпосередньо впливає на ефективність економіко-господарської

діяльності суб'єктів господарювання в довгостроковій пролонгованій перспективі.

Принципово нова позиція України в світовому геополітичному просторі спонукала вітчизняних товаровиробників більш зважено ставитись до свого інвестиційно-інноваційного потенціалу, розглядаючи його як запоруку ефективного довгострокового розвитку.

До позитивних змін інвестиційно-інноваційного характеру, що відбуваються в циклі формування потенціалу, віднесемо такі здатності економіки як:

- своєчасне виявлення інвестиційно-інноваційних проблем, що виникають у сукупності споживачів;
- розробка і впровадження інноваційних продуктів, техніки і технологій;
- оцінка рівня інноваційності загальнонаціональних інвестиційних проектів;
- визначення інноваційних тенденцій на національному та світовому ринках;
- участь у створенні єдиного світового інвестиційно-інноваційного інформаційного простору.

Накопичення позитивних змін в інвестиційно-інноваційному потенціалі створює умови для переходу до циклу його гнучкого розвитку, коли формування потенціалу відбувається на якісно новому рівні, прискорюються процеси розробки й впровадження новітніх підходів, методів і схем оптимізації структури ресурсно-функціональних потенціалів, їх оцінки і використання.

Визначаючи особливості циклів формування і розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу, слід відзначити, що існує діалектичний взаємозв'язок між стійкістю потенціалу, коли він відтворюється в межах старої якості і гнучким розвитком, коли потенціал відтворюється на якісно новому рівні (рис. 1).

Аналізуючи представлену на схемі рисунка 1 матрицю потенціалів економічної системи, слід відзначити, що потенціал стійкості може бути представлено як динамічну рівновагу між здатністю і можливістю системи зберігати цілісність старої якості своїх ресурсів, процесів (відтворювати їх на тому ж рівні) і здатністю до адаптації у відповідь на вплив внутрішнього і зовнішнього середовища, не відторгаючи позитивних змін інноваційного характеру і поліпшуючи тим самим стан свого інвестиційно-інноваційного потенціалу.

Формування інвестиційно-інноваційного потенціалу		Розвиток інвестиційно-інноваційного потенціалу	
Потенціал стійкості	Потенціал адаптації	Потенціал оновлення	Потенціал гнучкості
	Потенціал становлення		
	Потенціал розвитку		
Потенціал функціонування			

Рис. 1. Матриця станів інвестиційно-інноваційного потенціалу економічної системи

Проведене порівняння циклів формування і розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу дозволяє поглибити характеристику його структурних елементів.

Стан інвестиційно-інноваційного потенціалу на різних етапах його функціонування диференціює значущість його певних складових.

Так, розглядаючи інвестиційно-інноваційний потенціал у статичі, можна відзначити, що на етапі його формування особливого значення набувають складові першого рівня – фінансова складова, управління якою має забезпечити оптимальну структуру ресурсів для створення і впровадження інновацій.

На етапі адаптації підвищене значення мають складові другого рівня: інтелектуальна, інвестиційно-фінансова та матеріальна. Складові другого рівня формують додаткові можливості адаптації інноваційного потенціалу до впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, сприяють втіленню в життя ідеї розвитку економіки на інноваційних засадах.

На стадії оновлення вкрай важливою стають складові третього рівня – науково-технічна складова, яку вважають імпульсом і критерієм подальшого розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу, та культурно-освітня складова.

Ці складові у своєму взаємозв'язку формують інвестиційно-інноваційну культуру суспільства, притаманну всім економічно розвиненим країнам світу, та зовнішнє і внутрішнє середовище, сприятливе поширенню впровадженню концептуальних засад інвестиційно-інноваційної діяльності суб'єктами господарювання.

На сьогодні важливою задачею управління процесом формування інвестиційно-інноваційного потенціалу економічних суб'єктів залишається

розробка і подальше удосконалення механізму взаємодії підприємств, інноваційної інфраструктури і регіональних органів управління в сфері інвестування інноваційних проектів. Це набуває нового значення в умовах децентралізації механізмів державного управління з докорінним перерозподілом руху фінансово-грошових потоків.

На думку дослідників, яку ми цілком розділяємо, для ефективної державної фінансової підтримки інноваційного бізнесу має виконуватись наступна умова [3, с. 55; 7, с. 58]:

$$\Phi_P \geq I_B \quad (1)$$

$$I_B = I_{СТР} + I_{ПЕР} + I_{ОП} + I_{ОПТ} + РР \quad (2)$$

де Φ_P – фінансові ресурси для інвестиційних витрат;

I_B – сукупні інвестиційні витрати;

$I_{СТР}$ – об'єм стратегічних інвестицій;

$I_{ПЕР}$ – обсяг інвестицій в перспективну діяльність;

$I_{ОП}$ – обсяг інвестицій в оперативну діяльність;

$I_{ОПТ}$ – обсяг інвестицій в поточну діяльність;

$РР$ – резервний фонд інноваційних підприємств.

Однак, побудована модель не дозволяє забезпечити ефективність подальших витрат переданих ресурсів. На думку вчених ця проблема може бути вирішена шляхом побудови системи економічних стимулів розширення попиту на інновації та участі в інноваційних процесах фінансових посередників, складання умов ефективного використання наявного ресурсного потенціалу [9, 10, с. 32].

Отже, умови для залучення інвестицій, що створені в Україні, поки що не забезпечують їхнього масового надходження. Подальший економічний розвиток промислових підприємств вимагає пошуку новітніх підходів, нетрадиційних рішень, максимальної мобілізації ресурсів для ефективного забезпечення основних економічних і соціальних задач виробництва [5].

Негативно впливають на процеси управління економічним розвитком тенденції росту цін виробників промислової продукції, що намітилася як на світовому, так й на вітчизняному ринках, і не переборені все ще процеси інфляції, що знижують потенціал економічного росту.

Наявність диспропорції між валютною стабілізацією гривні й рівнем внутрішньої інфляції підриває конкурентоздатність експортних галузей

економіки і вже стає відчутним гальмом як інвестиційно-інноваційних процесів, так й економічного розвитку.

Процес переходу економічної системи України на всіх рівнях дослідження економіки, у фазу економічного росту повинен базуватися на ефективному механізмі з використанням інвестиційних і інноваційних ресурсів, що в цілому сприяє розвитку промислових підприємств.

Оцінка результативності розвитку безпосередньо пов'язана з розробкою концепції ефективного розвитку промислових підприємств з урахуванням регіональних особливостей і тенденцій, зокрема, поживавлення інвестиційно-інноваційних трансформацій.

Для великих промислових підприємств розробка концептуальних підходів, використання яких дозволить забезпечити високий рівень ефективності розвитку в довгостроковій перспективі, має особливе значення, тому що дозволить ідентифікувати можливості стійкого росту, визначити умови для переорієнтації на структурні зміни і пов'язані з ними можливості виходу на нові експортні ринки, оцінити динамічні переваги, що безпосередньо стосуються трансферу технологій, удосконалювання механізмів менеджменту, посилення конкурентоздатності й ефективного використання власних конкурентних переваг [1, 2, 4, 6, 8].

Економічний механізм, за допомогою якого залучені грошові інвестиції (зовнішні й внутрішні), можуть прискорити поступове економічне зростання, описується моделлю, що розроблена та обґрунтована Харродом-Домаром, яку наведено в роботі Р. Сандрума [12, с. 51], що має наступний вид і логіку побудови:

1. Заощадження S є фіксованою частиною національного доходу Y :

$$S = s \cdot Y.$$

2. Інвестиції I являють собою зміну в обсязі капіталу ΔK :

$$I = \Delta K.$$

Оскільки обсяг основного капіталу ΔK прямо пов'язаний з національним доходом або продуктом Y через коефіцієнт капіталомісткості k , тоді

$$\Delta K / Y = k \quad \text{або} \quad \Delta K / \Delta Y = k, \quad \text{звідси} \\ \Delta K = k \cdot \Delta Y$$

3. Тому що національні заощадження S повинні дорівнюватись сукупним інвестиціям I ($S = I$), то

$$k \cdot \Delta Y = s \cdot Y$$

Поділяючи обидві частини отриманого рівняння спочатку на Y , потім на k , одержуємо:

$$\Delta Y/Y = s/k, \quad (3)$$

де s – норма заощаджень, що складає фіксовану частку від національного доходу;

k – коефіцієнт капіталомісткості ВВП.

Отримане вираження (3) являє собою спрощену форму відомого рівняння з теорії економічного росту на засадах ефективного використання інвестиційно-інноваційного потенціалу [13].

Воно означає, що темп росту ВВП ($\Delta Y/Y$) визначається одночасно нормою заощаджень і коефіцієнтом капіталомісткості. Отже, темп росту національного доходу прямо залежить від норми заощаджень. У той же час ріст ВВП знаходиться у зворотній залежності від величини коефіцієнта капіталомісткості.

Економічний зміст даного рівняння полягає в тому, що для забезпечення росту в країні повинна зберігатися й інвестуватися визначена частка ВВП. У той же час реальний темп росту, досягнутий при даному рівні заощаджень і інвестицій, визначений тим збільшенням продукту, що дає одна додаткова одиниця капіталовкладень.

Іншими словами, темп росту заданий величиною, що є зворотною коефіцієнту капіталомісткості. Вона показує випуск продукції на одиницю витрат чи капіталу на одиницю інвестицій. Звідси, помножуючи норму нових заощаджень на показник ефективності інвестицій, одержують темп росту ВВП в стратегічній перспективі.

Таким чином, одним із головних «секретів» економічного росту є просте збільшення заощадженої частини національного доходу, і, якщо завдяки росту податків, іноземної допомоги і/чи скороченню споживання норма заощаджень зросте, то ріст ВВП прискориться.

Країни, які здатні зберігати від 15 до 20% ВВП, можуть рости (розвиватися) набагато швидше тих, де норма заощаджень нижче і формувати умови для ривка. Крім того, як стверджують представники цієї теорії, про що йдеться у [13], такий ріст буде самопідтримуваним з одного боку та забезпечуватиметься ефективно керованою системою інвестиційно-інноваційного забезпечення процесу бізнес-планування вітчизняними товаровиробниками.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідивши наукові доробки вчених сучасності з питань управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування підприємств України можемо констатувати, що цей процес формує підґрунтя не лише

для довгострокового ефективного розвитку окремих суб'єктів господарювання, але й активізує адекватні процеси на рівні національного господарства.

Ефективне функціонування підприємств забезпечується насамперед ефективним використанням інвестиційно-інноваційного потенціалу, без чого є неможливим і, власне, процес бізнес-планування.

Бізнес-планування нами розглядається як ефективний, базовий важель забезпечення функціонування підприємств в довгостроковій пролонгованій перспективі.

Подальші дослідження слід сконцентрувати на дослідженні наявних економіко-статистичних даних й апробації на їх основі запропонованих вище залежностей оцінки ефективності державної фінансової підтримки інноваційного бізнесу (формули 1, 2), та економічний механізм залучення грошових інвестицій задля прискорення економічного зростання за моделлю Харрода-Домара.

Отримані розрахунки дозволять побудувати багатofакторну модель оцінки ефективності управління інвестиційно-інноваційними процесами в системі бізнес-планування розвитку вітчизняних підприємств.

Література:

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / пер. с англ. СПб.: Питер Ком., 1999. 416 с.
2. Ансофф И. Стратегическое управление / сокр. пер. с англ. М.: Экономика, 1989. 519 с.
3. Глущенко И. И. Оценка эффективности системы управления инновационными проектами. *Менеджмент в России и за рубежом*. 2006. № 3. С. 53–60.
4. Зотов В. В., Пресняков В. Ф. Фирма как экономическое явление и институт общества. *Экономика и математические методы*. 1995. Т. 31. С. 36–37.
5. Иванов Н. И. Экономические аспекты производственного потенциала. Теория и практика. Донецк: ИЭП НАН Украины, 2000. 420 с.
6. Козаченко А. В. Механизм стратегического управления крупными производственно-финансовыми системами промышленности. Донецк: ИЭП НАН Украины, 1998. 348 с.
7. Непиталюк А. В. Шляхи оптимізації здійснення інноваційного процесу за умов розвитку ринкових відносин. *Наукові дослідження – теорія та експеримент 2007*: матеріали III Міжнародної науково-

практичної конференції, 14-16 травня 2007 р.: Полтава: Вид-во «ІнтерГрафіка», 2007. Т. 9. С. 56–59.

8. Пономаренко В. С., Тидіт О. М., Кизим М. О. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: монографія. Харків: Видавничий Дім «ИНЖЕК», 2003. 328 с.

9. Управління розвитком інноваційного потенціалу регіонів в перехідній економіці України: монографія. Матросова Л. В., Овечкина О. А., Іванова К. В., Солоха Д. В. Донецьк: Донбасс, 2009. 485 с.

10. Челноков И. В., Герасимов Б. И., Быковский В. В. Региональная экономика: организационно-экономический механизм управления ресурсами развития региона / под науч. ред. Б. И. Герасимова. Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2002. 112 с.

11. Marova S., Tokareva V., Solokha D., Noga I., Turbina O. Entrepreneurship decision making model for investment activity. *Journal of Entrepreneurship Education*. Volume 22. Special Issue, 2019.

12. Sundrum R. M. Economic Growth in Theory and Practice. New York, St. Martin's Press, 1990.

13. Формирање теоријске и методолошке основе управљања развојем иновативних потенцијала регионалних социоекономских система на синергистичким основама: монографија / према научном издању доктори економских наука, професори Дмитра Солохи. Србија: Бачки-Петровац, 2019. 348 с.

References:

1. Ansoff I. Novaya korporativnaya strategiya / per. s angl. SPb.: Piter Kom., 1999. 416 s.

2. Ansoff I. Strategicheskoe upravlenie / sokr. per. s angl. M.: Ekonomika, 1989. 519 s.

3. Glushchenko I. I. Otsenka effektivnosti sistemy upravleniya innovatsionnymi proektami. Menedzhment v Rossii i za rubezhom. 2006. № 3. S. 53–60.

4. Zotov V. V., Presnyakov V. F. Firma kak ekonomicheskoe yavlenie i institut obshchestva. Ekonomika i matematicheskie metody. 1995. T. 31. S. 36–37.

5. Ivanov N. I. Ekonomicheskie aspekty proizvodstvennogo potentsiala. Teoriya i praktika. Donetsk: IEP NAN Ukrainy, 2000. 420 s.

6. Kozachenko A. V. Mekhanizm strategicheskogo upravleniya krupnymi proizvodstvenno-finansovymi sistemami promyshlennosti. Donetsk: IEP NAN Ukrainy, 1998. 348 s.
7. Nepytaljuk A. V. Shljakhy optymizaciji zdijsnennja innovacijnogho procesu za umov rozvytku rynkovykh vidnosyn. Naukovi doslidzhennja – teorija ta eksperyment 2007: materialy III Mizhnarodnoji naukovo-praktychnoji konferenciji, 14-16 travnja 2007 r.: Poltava: Vyd-vo «InterGhrafika», 2007. T. 9. S. 56–59.
8. Ponomarenko V. S., Tydit O. M., Kyzym M. O. Strateghija rozvytku pidpryjemstva v umovakh kryzy: monoghrafija. Kharjkov: Vydavnychyj Dim «YNZhEK», 2003. 328 s.
9. Upravlinnja rozvytkom innovacijnogho potencialu reghioniv v perekhidnij ekonomici Ukrajinny: monoghrafija. Matrosova L. V., Ovjechkyna O. A., Ivanova K. V., Solokha D. V. Donecjk: Donbass, 2009. 485 s.
10. Chelnokov I. V., Gerasimov B. I. , Bykovskiy V. V. Regional'naya ekonomika: organizatsionno-ekonomicheskij mekhanizm upravleniya resursami razvitiya regiona; pod nauch. red. B. I. Gerasimova. Tambov: Izd-vo Tamb. gos. tekhn. un-ta, 2002. 112 s.
11. Marova S., Tokareva V., Solokha D., Noga I., Turbina O. Entrepreneurship decision making model for investment activity. Journal of Entrepreneurship Education, Volume 22, Special Issue, 2019.
12. Sundrum R. M. Economic Growth in Theory and Practice. New York, St. Martin's Press, 1990.
13. Формирање теоријске и методолошке основе управљања развојем иновативних потенцијала регионалних социоекономских система на синергистичким основама: монографија / према научном издању доктори економских наука, професори Дмитра Солохи. Србија: Бачки-Петровац, 2019. 348 с.

Scientific research, the main materials of which are presented in this article, is devoted to determining the priorities of improving the efficiency of investment and innovation management in the business planning system of domestic enterprises. The paper examines the process of investment and innovation processes in the general management of socio-economic systems of the micro level, which is a complex and ambiguous process that directly affects the efficiency of economic activity of economic entities in the long run.

It is determined that today an important task of managing the process of formation of investment and innovation potential of economic entities is the development and further improvement of the mechanism of interaction of enterprises, innovation infrastructure and regional authorities in the field of investment of innovative projects. radical redistribution of financial and cash flows. The conditions for attracting investments created in Ukraine do not ensure their massive inflow. Further economic development of industrial enterprises requires the search for new approaches, non-traditional solutions, maximum mobilization of resources to effectively ensure the basic economic and social objectives of production.

The dialectical relationship between the stability of potential, when it is reproduced within the old quality and flexible development, when the potential is reproduced at a qualitatively new level, and proposed a matrix of potentials of the economic system, it should be noted that the potential of stability can be represented as a dynamic equilibrium the ability of the system to maintain the integrity of the old quality of its resources, processes (reproduce them at the same level) and the ability to adapt to the influence of internal and external environment, not rejecting positive changes of innovative nature and thus improving the state of its investment and innovation potential.

The study revealed the dependences of the evaluation of the effectiveness of public financial support for innovative business and the economic mechanism for attracting monetary investment to accelerate economic growth according to the Harrod-Domar model.

It has been proven that one of the main "secrets" of economic growth is a simple increase in the saved part of national income, and if due to rising taxes, foreign aid and / or reduced consumption, the savings rate increases, GNP growth will accelerate.

It is proved that the effective functioning of enterprises is ensured primarily by the effective use of investment and innovation potential, without which the business planning process is impossible. Business planning can be seen as an effective, basic lever to ensure the functioning of enterprises in the long run.